

**Uchwała Nr X/85/2015
Rady Powiatu w Kętrzynie
z dnia 27 maja 2015 r.**

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
na lata 2015-2017**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.) oraz art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 332)

Rada Powiatu w Kętrzynie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu w Kętrzynie

Dariusz Popławski

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017

Kętrzyn 2015

Spis treści

Wstęp	3
I. Podstawa prawna	5
II. Zadania powiatu w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	5
III. Charakterystyka rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim	8
III.1. Rodzinna piecza zastępcza	8
III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	12
III.3. Usamodzielniani wychowankowie	13
III.4. Analiza i wnioski rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2014	15
III.5. Efekty pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w powiecie kętrzyńskim w latach 2012-2014.....	
IV. Adresaci programu	28
V. Realizatorzy programu	28
VI. Cele programu	28
VII. Zadania programu	29
VIII. Limit rodzin zawodowych	32
IX. Zakładane efekty z realizacji programu	32
X. Zasady finansowania programu	33
XI. Monitoring programu	33
XII. Uzasadnienie programu	33

Wstęp

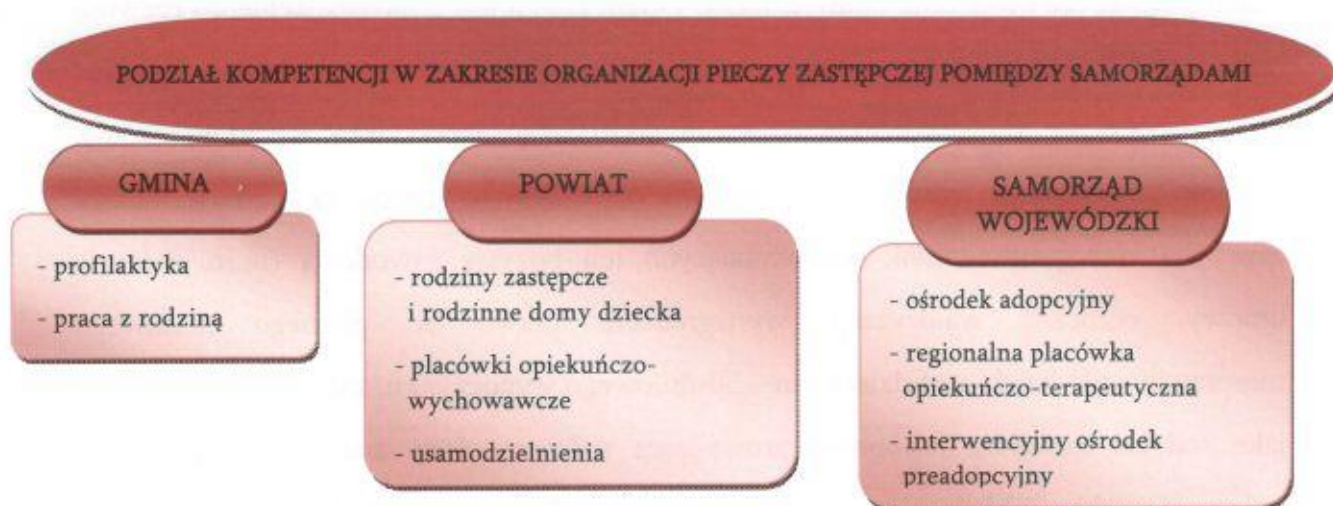
Rozwiązania przyjęte w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887, z późn. zm.) dotyczą stworzenia spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą, jeżeli ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji (głównie natury opiekuńczo-wychowawczej). Działania podejmowane w ramach tego systemu mają zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub zapewniony został szybki powrót dziecka do rodziny, które z uwagi na jego dobro okresowo musiało zostać umieszczone poza rodziną. Wśród instytucji sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem szczególne miejsce będą zajmowały rodzinne formy - rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka. Celem zmian jest doprowadzenie do rozwoju oraz poprawy jakości funkcjonowania rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, co przyczyni się do stworzenia dzieciom właściwego środowiska wychowawczego. Osobom sprawującym pieczę zastępczą nad dzieckiem w sposób zawodowy, ustawa zapewnia szereg uprawnień, wzmacniających ich pozycję zawodową (m.in. 4-letnie umowy, coroczna waloryzacja wynagrodzeń, prawo do płatnego czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem – 30-dniowego wypoczynku, zaliczenie stażu pracy jako rodzina zastępcza lub osoba prowadząca rodzinny dom dziecka do uprawnień pracowniczych). Zakłada się ponadto zwiększenie kierowanej do rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy finansowej na utrzymanie dziecka oraz umożliwia się uzyskanie dodatkowych środków finansowych, np. na opłaty z tytułu utrzymania lokalu mieszkalnego, środki finansowe na dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży, remontu domu.

Nadto przewiduje się znaczne ograniczenie roli placówek opiekuńczo-wychowawczych w opiece nad dzieckiem, m.in. poprzez umieszczanie w nich dzieci starszych, powyżej 10 roku życia, a także poprawę standardu opieki i wychowania w placówkach poprzez zmniejszenie do 14 liczby przebywających w nich dzieci. Zmiany powyższe są wprowadzane sukcesywnie w kolejnych latach, tak aby z dniem 1 stycznia

2020 r. wiek dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie był niższy niż 10 lat, natomiast wszystkie placówki opiekuńczo-wychowawcze z dniem 1 stycznia 2021 r. uzyskały standard 14-osobowy.

Wszystkie wyżej wskazane udogodnienia i uprawnienia wynikające z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mają między innymi przyczynić się do zwiększenia zainteresowania tą formą sprawowania opieki nad dziećmi. Przepisy ustawy zmierzają do wzmocnienia rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez zróżnicowanie jej form i nowe uprawnienia osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, a także w konsekwencji obniżyć ogólny koszt pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorządami: gminnym, powiatowym, a wojewódzkim.

Niniejszy Program przedstawia plan działań w zakresie pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim na lata 2015-2017, którego zasadniczym celem jest podjęcie działań rozwijających i wspierających rodzinną pieczę zastępczą, rodzinę biologiczną dziecka, usamodzielnianych wychowanków oraz podwyższenie poziomu świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą. Program jest zgodny z założeniami Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020 oraz z Programem Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2011-2020.

I. Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r., Nr 149, poz. 887 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 274, poz. 1620).
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011r. w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego (Dz. U. z 2011r. Nr 272, poz. 1609);
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720).

II. Zadania powiatu w obszarze wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między nimi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;

- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 9) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 11) prowadzenie rejestru danych o osobach:
 - a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
 - b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- 12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 13) finansowanie:

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;
- 14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty przez rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej małoletniego cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej Starosta Kętrzyński wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie, który został wyznaczony na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

III. Charakterystyka rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Kętrzyńskim

III.1. Rodzinna piecza zastępcza

Od 1 stycznia 2012r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w której występują następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

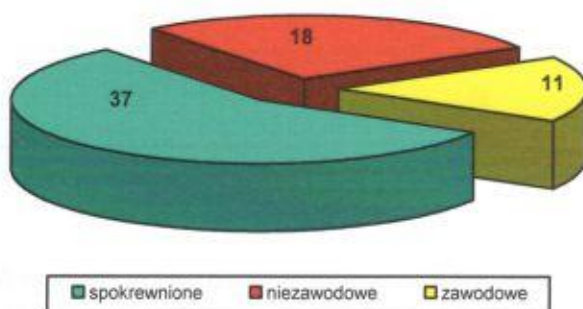
1) rodziny zastępcze:

- a) *spokrewnione* – małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,
- b) *niezawodowe* – małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W takiej rodzinie w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż troje dzieci, w uzasadnionych przypadkach jest możliwe umieszczenie większej liczby dzieci,
- c) *zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne* – małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W takiej rodzinie w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż troje dzieci, w uzasadnionych przypadkach jest możliwe umieszczenie większej liczby dzieci;

2) rodzinne domy dziecka - małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, nie będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W takiej rodzinie

w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż ośmioro dzieci, w uzasadnionych przypadkach jest możliwe umieszczenie większej liczby dzieci.

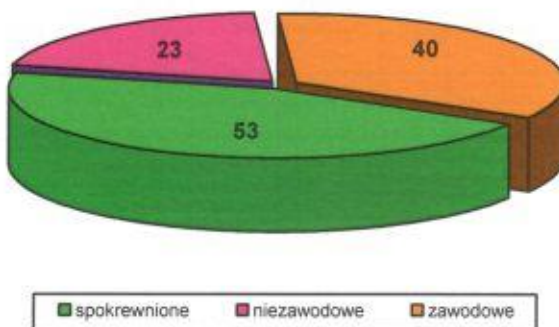
Wykres 1. Podział rodzin zastępczych na dzień 31.12.2014r.

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Jak wynika z powyższego wykresu największą część stanowią rodziny spokrewnione (wstępni lub rodzeństwo dziecka), bo aż 56%. Osiemnaście rodzin, tj. 27% stanowią rodziny niezawodowe (dalsi krewni i osoby niespokrewnione z dzieckiem). Natomiast rodziny zastępcze zawodowe stanowią 17% ogółu.

Wykres 2. Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych typach rodzin zastępczych na dzień 31.12.2014r.

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Z powyższego wykresu wynika, że najwięcej dzieci wychowują się w rodzinach spokrewnionych. Natomiast najmniej jest umieszczonych w rodzinach niezawodowych.

Charakterystyka rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w latach 2012-2014.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w Powiecie Kętrzyńskim w 2012r.

	Nazwa	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:			Razem
				zwykle	specjalistyczne	o charakterze pogotowia rodzinnego	
Stan na dzień 31.12.2012r.	Liczba rodzin zastępczych	37	24	7	1	2	71
	Liczba dzieci w nich przebywających	55	31	22	2	12	122

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Tabela 2. Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w Powiecie Kętrzyńskim w 2013r.

	Nazwa	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:			Razem
				zwykle	specjalistyczne	o charakterze pogotowia rodzinnego	
Stan na dzień 31.12.2013r.	Liczba rodzin zastępczych	39	23	8	0	2	72
	Liczba dzieci w nich przebywających	60	29	22	0	9	120

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w Powiecie Kętrzyńskim w 2014r.

	Nazwa	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:			Razem
				zwykle	specjalistyczne	o charakterze pogotowia rodzinnego	
Stan na dzień 31.12.2014r.	Liczba rodzin zastępczych	37	18	8	0	3	66
	Liczba dzieci w nich przebywających	53	23	23	0	17	116

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Jak wynika z powyższych tabel w ciągu ostatnich trzech lat na terenie powiatu funkcjonuje w miarę stała ilość rodzin zastępczych (minimalnie zmniejsza się liczba rodzin). W tym okresie zdecydowaną większość stanowiły rodziny spokrewnione. Podobnie kształtuje się sytuacja dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Od 2012r. liczba zmalała o 6 dzieci.

Tabela 4. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Kętrzyńskiego pochodzących z innych powiatów

Powiat	2012	2013	2014
<i>Powiat Słupski</i>	1	1	1
<i>Powiat Olsztyński</i>	3	3	1
<i>Powiat Przasnysz</i>	1	1	0
<i>Powiat Mrągowo</i>	0	1	1
<i>Powiat Ostrołęka</i>	0	0	1
RAZEM	5	6	4

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Tabela 5. Liczba dzieci z Powiatu Kętrzyńskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

Powiat	2012	2013	2014
<i>Powiat Olsztyński</i>	1	1	1
<i>Powiat Suwalski</i>	5	5	5
<i>Powiat Mrągowski</i>	2	2	2
<i>Powiat Węgorzewski</i>	1	1	0
<i>Powiat Szczycieński</i>	2	1	1
<i>Powiat Augustowski</i>	3	3	3
<i>Powiat Jeleniogórski</i>	1	1	1
<i>Powiat miasto Olsztyn</i>	1	0	0
<i>Powiat Wejherowski</i>	0	1	0
RAZEM	16	15	13

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Z tabeli nr 4 wynika, że liczba dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczanych na terenie naszego powiatu maleje. Podobnie kształtuje się sytuacja dotycząca umieszczania dzieci z Powiatu Kętrzyńskiego na terenie innych powiatów (tabela nr 5). Od 2012r. do 2014r. zmalała liczba o 3 dzieci.

III.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie realizuje postanowienia Sądu o umieszczeniu małoletnich w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W tym zakresie uzgadnia z dyrektorami placówek miejsce dla dziecka oraz kompletuje niezbędną dokumentację. W placówkach utworzonych do 31.12.2011r. łącznie może przebywać 30 dzieci. A w placówkach powstałych od 01.01.2012r. łącznie może przebywać 14 dzieci.

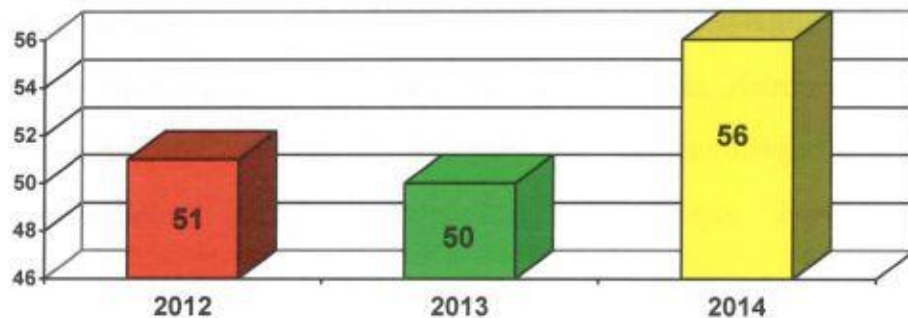
W Powiecie Kętrzyńskim funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- Powiatowy Dom Dziecka w Reszlu (30 miejsc) jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego wpisaną w dniu 24 grudnia 2008 r. do Rejestru Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych oraz Ośrodków Adopcyjno-Opiekuńczych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- Powiatowy Dom Dziecka w Kętrzynie (14 miejsc) jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego z dwoma miejscami interwencyjnymi działającą na podstawie zezwolenia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 stycznia 2014r.

Dzieci z terenu naszego powiatu umieszczone są również w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie innych powiatów. Na dzień 31.12.2014r. w placówkach na terenie innych powiatów było 18 dzieci.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w okresie 9 lat od dnia wejścia w życie ustawy, nie może być wyższa niż 30. Po tym okresie liczba dzieci w placówkach nie może być wyższa niż 14. Zmiany w wyżej wymienionej ustawie dotyczą również wieku umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy mogą być umieszczane dzieci powyżej 7 roku życia. Od 1 stycznia 2015r. do 31 grudnia 2019r. w placówkach będą mogły przebywać jedynie dzieci powyżej 7 roku życia. Po upływie tego okresu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych będą mogły przebywać dzieci powyżej 10 roku życia.

Wykres 2. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2014

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Tabela 6. Liczba dzieci z Powiatu Kętrzyńskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w latach 2012-2014

Powiat	2012	2013	2014
<i>Powiat Szczycieński</i>	3	6	6
<i>Powiat Rybnik</i>	0	2	2
<i>Powiat Giżycki</i>	2	1	0
<i>Powiat Olsztyński</i>	1	1	0
<i>Powiat Suwalski</i>	3	1	0
<i>Powiat Elbląg ziemski</i>	1	0	0
<i>Powiat Olecki</i>	11	9	10
RAZEM	21	20	18

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Z powyższych danych wynika, że liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych ma tendencję rosnącą. W 2012r. w placówkach przebywało 51 dzieci, natomiast w 2014r. było umieszczonych 56 dzieci (wykres nr 2). Zwiększająca się liczba umieszczonych wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wynika z braku rodzin zastępczych chętnych do przyjęcia licznego rodzeństwa lub dzieci powyżej 10 roku życia. Natomiast liczba umieszczanych dzieci poza powiatem kształtuje się na podobnym poziomie (tabela 6).

III.3. Usamodzielniani wychowankowie

Zgodnie z art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej do 31.01.2011r. usamodzielnianym wychowankiem była osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej lub pełnoletnia opuszczająca: placówkę opiekuńczo - wychowawczą

typu rodzinnego i socjalizacyjnego, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Proces usamodzielnienia ma prowadzić do podjęcia przez wychowanka samodzielnego życia. W tym celu zostaje on objęty pomocą, mającą na celu jego życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą:

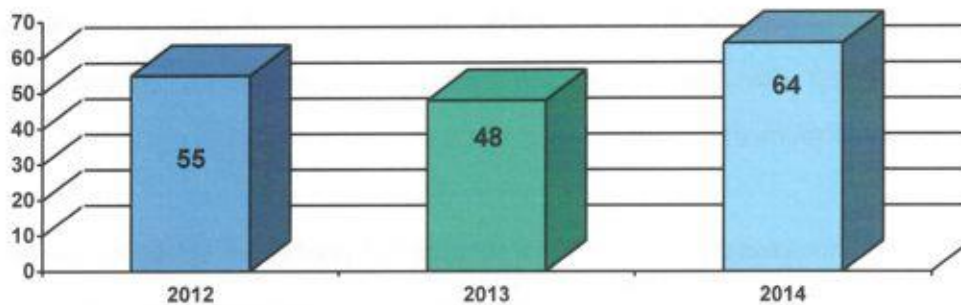
- 1) pieniężną na usamodzielnienie;
- 2) pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 3) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- 4) w uzyskaniu zatrudnienia;
- 5) na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

Od 01.01.2012r. do pomocy dla osób usamodzielnianych, które przed tą datą opuściły którąkolwiek z wyżej wymienionych form opieki stosuje się przepisy dotychczasowe (ustawa o pomocy społecznej).

Natomiast po 31.12.2011r. osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

- 1) przyznaje się pomoc na:
 - ↳ kontynuowanie nauki,
 - ↳ usamodzielnienie,
 - ↳ zagospodarowanie
- 2) udziela się pomocy w uzyskaniu:
 - ↳ odpowiednich warunków mieszkaniowych,
 - ↳ zatrudnienia.

Wykres 3. Liczba usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek objętych monitoringiem w latach 2012-2014

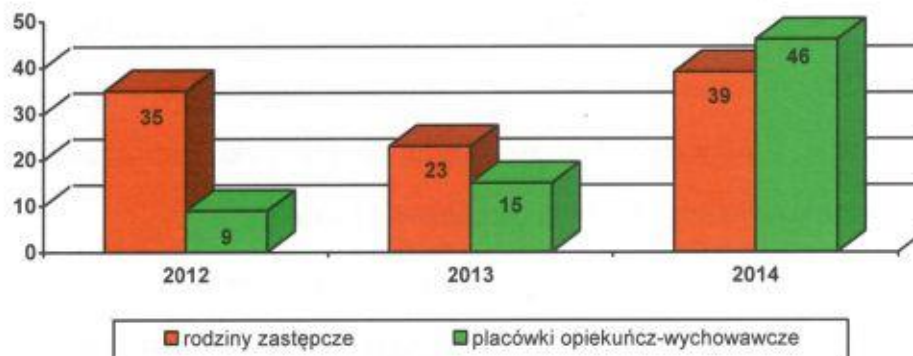
Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Powyższy wykres wskazuje na to, że liczba osób objętych wsparciem w 2013r. zmalała o 7 osób. Powodem zmniejszenia się liczby osób objętych pomocą jest przerwanie przez nich nauki. W roku 2014 wzrosła liczba osób objętych monitoringiem (o 16 osób), która spowodowana była usamodzielnieniem się wychowanków z rodzin zastępczych i placówek.

III.4. Analiza i wnioski dotyczące rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012-2014

Poniższe opracowanie zostało dokonane w oparciu o analizę zadań wykonywanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie w zakresie wsparcia dla rodzin zastępczych, dzieci umieszczonych w tych rodzinach i usamodzielnianych wychowanków.

Wykres 4. Liczba dzieci umieszczonych do rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012-2014

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

W środowisku zastępczym od 01.01.2012r. do 31.12.2014r. umieszczono 167 dzieci. Na podstawie powyższego wykresu można stwierdzić, że powyższe zjawisko ma tendencję wzrostu, gdyż w 2012r. umieszczono 44 dzieci, a w 2014r. umieszczono aż 85 dzieci. Zdecydowany wzrost liczby umieszczanych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych spowodowany jest umieszczaniem cudzoziemców.

Tabela 7. Wiek dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych w powiecie kętrzyńskim w latach 2012-2014

Wiek dzieci	2012r.		2013r.		2014r.	
	Rodziny zastępcze	Placówki	Rodziny zastępcze	Placówki	Rodziny zastępcze	Placówki
poniżej 1 roku	1	0	1	0	1	0
od 1 roku do 3 lat	10	0	8	0	8	0
4-6 lat	18	2	8	2	12	1
7-13 lat	56	12	61	13	57	21
14-17 lat	33	14	36	12	35	15
18-24 lat	4	2	6	3	3	3
RAZEM	122	30	120	30	116	40

Źródło: dane z PCPR Kętrzyn

Z powyższej tabeli wynika, że liczba dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych jest wyższa niż w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto dzieci w wieku młodszym są częściej kierowane do rodzinnej pieczy zastępczej, niż do placówki.

Obejmując dziecko wsparciem należy mieć na względzie jego podmiotowość oraz prawo do wychowania w rodzinie, a w przypadku wychowania dziecka poza rodziną do zapewnienia mu w miarę możliwości zgodnie z jego potrzebami opieki i wychowania w formie rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzina zastępcza spełnia wiele funkcji rodziny naturalnej zapewniając stabilne środowisko wychowawcze. Ponadto ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podwyższa wiek dziecka (powyżej 7 roku życia) kierowanego do placówki, jednocześnie zmniejszając liczbę wychowanków jednej placówki (docelowo 14 dzieci).

Obecna liczba rodzin zastępczych działających na terenie Powiatu Kętrzyńskiego nie zaspokaja potrzeb w zakresie zapewnienia opieki i wychowania wszystkim dzieciom osieroconym. Dlatego też, należy rozwijać system rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych. Z uwagi na to, że nie

wszystkie dzieci kwalifikują się do umieszczenia w rodzinnych formach pieczy zastępczej (liczne rodzeństwa, są w wieku dorastania) należy system instytucjonalny zachować, z zastrzeżeniem jego rozwoju w kierunku specjalistycznym.

Największym problemem osób usamodzielnianych jest trudność w pozyskaniu we własnym zakresie mieszkania i tym samym stworzenie sobie odpowiednich warunków mieszkaniowych. Ponadto, osoby te są często bierne, niechętnie do zmian w swoim życiu oraz mają niską motywację do zdobycia wyższego wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Sytuacje te w istotny sposób utrudniają realizację indywidualnych programów usamodzielnienia. Dlatego zasadne jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie i w bardziej efektywny sposób, umożliwiającą młodym ludziom rozpoczęcie samodzielnego życia na odpowiednim poziomie.

III.5. Efekty pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w powiecie kętrzyńskim w latach 2012-2014

1. *Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka*

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadził sukcesywnie nabór kandydatów na rodziny zastępcze poprzez ogłoszenia w lokalnej prasie, informacje na stronie internetowej oraz rozpowszechnił na terenie gmin plakaty i ulotki o rodzicielstwie zastępczym.

W związku z przeprowadzonymi kampaniami w 2012r.-2014r. zgłosiło się i złożyło akces do pełnienia funkcji rodziny zastępczej:

Wyszczególnienie	2012 rok	2013 rok	2014 rok
<i>Kandydaci na rodzinę zastępczą, w tym:</i>	28 osób	5 osób	6 osób
<i> małżeństwa</i>	12	1	2

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej

Przeprowadzono szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze i zakwalifikowano do pełnienia funkcji rodziny zastępczej następującą ilość osób:

Typ rodziny zastępczej	2012 rok	2013 rok	2014 rok
<i>rodziny zastępcze niezawodowe</i>	38 osób	0	0
<i>rodziny zastępcze zawodowe</i>	0	0	0

Ponadto w 2012r. wydano 43 osobom zaświadczenia stwierdzające ukończenie szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze według programu RODZINA i 22 osobom zaświadczenia stwierdzające ukończenie kursu dla kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe.

W 2013r. i 2014r. nie realizowano zadania z powodu małej liczby zgłoszeń kandydatów na rodziny zastępcze.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Zorganizowano szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze według programu RODZINA:

Typ szkolenia	2012 rok	2013 rok	2014 rok
<i>wersja podstawowa w wymiarze 50h</i>	48 osób	0	0
<i>wersja zaawansowana w wymiarze 15h</i>	22 osoby	0	0

W 2013r. i 2014r. nie organizowano szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Zadanie zaplanowane do realizacji na rok 2015.

4. *Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego*

Nie organizowano, brak zgłoszeń.

5. *Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby*

Zorganizowano następujące szkolenia:

2012r.

- ↳ 07.03.2012r. 2 godzinne szkolenie z ustawy dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.) – udział wzięło 10 osób;
- ↳ 30.05.2012r. w siedzibie PCPR odbyła się konferencja z okazji „Dnia Rodzicielstwa Zastępczego” i w całości poświęcona rodzicielstwu zastępczemu. Udział w konferencji wzięły rodziny zastępcze i przedstawiciele Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej i Stowarzyszenia „Zrozumieć i Pomóc”;
- ↳ Od 15.11.2012r. do 30.12.2012r. 3 dniowe szkolenie pt. „Problemy dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wymagających szczególnego wsparcia, zagrożonych przemocą, maltretowaniem i molestowaniem seksualnym” – udział w szkoleniu wzięło 12 osób.

2013r.

- ↳ 04.02.2013r. 8 godzinne szkolenie dla rodzin zastępczych pt. „Zranione dziecko – czy tylko wystarczy kochać?” – udział wzięło 14 osób;
- ↳ 22.03.2013r. odbyło się 2 godzinne szkolenie dotyczące stosowania ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.) – udział wzięło 9 osób;
- ↳ od 25.09.2013r. do 28.11.2013r. odbyło się 40 godzinne szkolenie dla funkcjonujących rodzin zastępczych „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, w którym udział wzięło 20 osób;

- ↳ od 25.11.2013r. do 27.11.2013r. odbyło się 20 godzinne szkolenie dla funkcjonujących rodzin zastępczych zawodowych „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców – problemy dorastania”, w którym udział wzięło 10 osób;

2014r.

- ↳ 29.05.2014r. konferencja pt. „Rodzina czasem jest zastępcza” – udział wzięły rodziny zastępcze oraz mieszkańcy powiatu kętrzyńskiego, łącznie 70 osób;
- ↳ 30.05.2014r. piknik z okazji „Dnia Rodzicielstwa Zastępczego”, w którym udział wzięły rodziny zastępcze i przedstawiciele Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej i Stowarzyszenia „Zrozumieć i Pomóc”;
- ↳ 25.06.2014r. 8 godzinne szkolenie dla rodzin zastępczych „zaburzenia przywiązania i przeżywanie odrzucenia – udział wzięło 11 osób;
- ↳ od 07.10.2014r. do 26.11.2014r. odbyło się 40 godzinne szkolenie dla funkcjonujących rodzin zastępczych spokrewnionych „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, w którym udział wzięło 7 osób;
- ↳ od 13.11.2014r. do 22.12.2014r. odbyło się szkolenie 40 godzinne dla funkcjonujących rodzin zastępczych zawodowych „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców cz. III Nastolatek”, w którym udział wzięło 11 osób;

6. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zapewnia wsparcie funkcjonującym rodzinom zastępczym poprzez organizowanie spotkań Grupy Wsparcia Rodzin Zastępczych. Spotkania odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał:

Terminy i tematyka spotkań w 2012r.:

- ⇒ 29.03.2012r. – tematyka spotkania: FAS i FAE – pomoc i rehabilitacja oraz bieżące trudności i problemy – uczestniczyło 13 rodzin zastępczych;
- ⇒ 26.04.2012r. – tematyka spotkania: formy wypoczynku wakacyjnego dla dzieci w rodzinach zastępczych oraz bieżące trudności i problemy – udział wzięło 10 rodzin zastępczych;

- ⇒ 25.09.2012r. – tematyka spotkania: omówienie organizacji „Mikołajek” oraz bieżące trudności i problemy – udział wzięło 11 rodzin zastępczych;
- ⇒ 21.12.2012r. – tematyka spotkania: spotkanie opłatkowe rodzin zastępczych – udział wzięło 22 rodziny zastępcze.

W 2012r. pozyskano 8 rodzin pomocowych, które w przypadku gdy rodzina zastępcza zawodowa okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo planowanego wypoczynku przejmuje opiekę nad dziećmi.

Terminy i tematyka spotkań w 2013r.:

- ⇒ 22.03.2013r. – tematyka spotkania: formy wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin zastępczych oraz bieżące trudności i problemy – udział wzięło 12 rodzin zastępczych;
- ⇒ 29.05.2013r. – tematyka spotkania: organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego – udział wzięło 10 rodzin zastępczych;
- ⇒ 15.09.2013r. – tematyka spotkania: omówienie organizacji „Mikołajek” oraz bieżące trudności i problemy – udział wzięło 8 rodzin zastępczych;
- ⇒ 20.12.2013r. – tematyka spotkania: spotkanie opłatkowe rodzin zastępczych – udział wzięło 15 rodzin zastępczych.

W 2013r. w powiecie kętrzyńskim funkcjonowało 7 rodzin pomocowych, które w przypadku gdy rodzina zastępcza zawodowa okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo planowanego wypoczynku przejmuje opiekę nad dziećmi.

Terminy i tematyka spotkań w 2014r.:

- ⇒ 10.03.2014r. – tematyka spotkania: formy wypoczynku wakacyjnego dla dzieci z rodzin zastępczych oraz bieżące trudności i problemy – udział wzięło 12 rodzin zastępczych;
- ⇒ 23.05.2014r. – tematyka spotkania: organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego – udział wzięło 10 rodzin zastępczych;

- ⇒ 05.09.2014r. – tematyka spotkania: omówienie trudności związanych z radzeniem sobie z problemami wychowawczymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz bieżące trudności i problemy – udział wzięło 12 rodzin zastępczych;
- ⇒ 04.12.2014r. – tematyka spotkania: spotkanie rodzin zastępczych w sprawie ustalenia kontaktów z rodzicami biologicznymi dzieci wychowywanych w rodzinach zastępczych– udział wzięło 10 rodzin zastępczych.

W 2014r. w powiecie kętrzyńskim funkcjonowało 7 rodzin pomocowych, które w przypadku gdy rodzina zastępcza zawodowa okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo planowanego wypoczynku przejmuje opiekę nad dziećmi.

7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

W czwartym kwartale 2012 roku pozyskano kandydatów na wolontariuszy, którzy od II semestru roku szkolnego 2012/2013 udzielali korepetycji dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych. W 2013r. i 2014r. 16 wolontariuszy ze szkół ponadgimnazjalnych pomagało w nauce 20 dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi

Współpraca z sądem:

Wyszczególnienie	2012 rok	2013 rok	2014 rok
Spotkania z przedstawicielami sądu	1	0	1
Przekazanie opinii dzieci z rodzin zastępczych	224	242	216
Sporządzanie opinii o kandydatach/rodzinach zastępczych na zlecenie sądu	7	9	8

Ponadto sąd był informowany również o: zawartych umowach o pełnienie funkcji rodziny pomocowej, interwencyjnym umieszczeniu dzieci w rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, gotowości rodziny zastępczej do przyjęcia dziecka, rezygnacji z pełnienia funkcji rodziny zastępczej, itp.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi:

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej wspólnie z Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej i Wsparcia Specjalistycznego „zrozumieć i Pomóc” zorganizował:

Wyszczególnienie	2012 rok	2013 rok	2014 rok
Dzień Rodzicielstwa Zastępczego	Majówka w Ośrodku WATRA w Świętej Lipce	Piknik w gminnym kompleksie sportowo-rekreacyjnym sołectwa Kraskowo gm. Korsze	Piknik w ogrodzie hotelu w Kętrzynie
Mikołajki	Impreza zorganizowana w Ośrodku Wypoczynkowym Gwarek	Impreza zorganizowana w auli Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kętrzynie	_____

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2012r.-2014r. prowadził poradnictwo:

Wyszczególnienie	2012 rok	2013 rok	2014 rok
Socjalno-pedagogiczne	58 porad	65 porad	66 porad
Psychologiczne	91 porad	115 porad	130 porad
Terapia psychologiczna	dla 6 dzieci	28 spotkań grupowych	35 spotkań grupowych

10. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2012r.-2014r. prowadził poradnictwo:

Wyszczególnienie	2012 rok	2013 rok	2014 rok
Poradnictwo prawne	13 porad	21 porad	16 porad

Porady prawne z zakresu prawa rodzinnego dotyczyły: pozbawienia władzy rodzicielskiej, nabycia przez małoletnie dziecko spadku po zmarłych rodzicach, ustanowienia opieki prawnej, ustanowienia rodziny zastępczej, ustalenia alimentów, itp.

11. Dokonanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej raz na kwartał dokonuje okresowej oceny dzieci w wieku 0-3 oraz raz na 6 miesięcy dzieci 3-18 lat.

W latach 2012r.-2014r. przeprowadzono okresową ocenę dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej:

Wyszczególnienie	2012 rok	2013 rok	2014 rok
I kwartał	4 oceny	8 ocen	8 ocen
II kwartał	104 oceny	109 ocen	97 ocen
III kwartał	6 ocen	12 ocen	5 ocen
IV kwartał	110 ocen	113 ocen	98 ocen

Ponadto w 2014r. odbyło się 13 posiedzeń Zespołu ds. okresowej oceny pobytu dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej. W posiedzeniach udział brali przedstawiciele PCPR, OPS, szkół, sądu, rodziny zastępcze i rodzice biologiczni dzieci.

12. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę

W latach 2012r.-2014r. prowadzono działalność diagnostyczno-konsultacyjną:

Wyszczególnienie	2012 rok	2013 rok	2014 rok
Udzielenie porad zgłaszającym gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	45 porad	5 porad	5 porad
Sporządzenie opinii psychologicznych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną	34 opinie	13 opinii	8 opinii
Prowadzenie terapii rodzinnej w stosunku do rodzin zastępczych	2 rodziny	3 rodziny	0 rodzin
Prowadzenie terapii rodzinnej w stosunku do rodzin zastępczych	3 dzieci	3 dzieci	2 dzieci
Prowadzenie badania psychologiczne w sprawie określenia posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	————	————	103 opinie

13. Przeprowadzenie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

W latach 2012-2014 prowadzono badania pedagogiczne i psychologiczne oraz dokonywano analiz:

Wyszczególnienie	2012 rok	2013 rok	2014 rok
Badania pedagogiczne	43 osoby	————	————
Badania psychologiczne	43 osoby	————	————
Analiza sytuacji rodzinnej	45 osób	————	————

W 2013r. i 2014r. nie prowadzona zadania ze względu na brak przeszkolonych kandydatów na rodziny zastępcze.

14. Zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego

W celu zachowania i wzmocnienia kompetencji rodzin zastępczych w latach 2012-2014 prowadzone było z tego:

- ↳ poradnictwo psychologiczne;
- ↳ poradnictwo pedagogiczne,
- ↳ poradnictwo socjalne,
- ↳ grupa wsparcia,
- ↳ opieka koordynatora,
- ↳ szkolenia.

15. Zgłoszenie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających

W latach 2012-2014 Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zgłaszał do Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną:

Wyszczególnienie	2012 rok	2013 rok	2014 rok
Dzieci adoptowane	3	3	6
Dzieci zgłoszone do Centralnego Banku Danych	9	3	4
Dzieci nie zakwalifikowane do adopcji	27	6	2
RAZEM	39	12	12

16. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki

W latach 2012-2014 w rodzinach pomocowych na okres 30 dni umieszczono dzieci z rodzin zastępczych:

Wyszczególnienie	2012 rok	2013 rok	2014 rok
Liczba rodzin pomocowych	8	7	7
Liczba umieszczonych dzieci w rodzinach pomocowych	32	22	17

15. Zestawienie pomocy realizowanej przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej

Rodzaj świadczonej pomocy	2012 rok/ ilość osób objętych danym rodzajem pomocy	2013 rok/ ilość osób objętych danym rodzajem pomocy	2014 rok/ ilość osób objętych danym rodzajem pomocy
Usamodzielnienie wychowanków placówek i rodzin zastępczych – monitoring ind. programu usamodzielnienia	55	48	64
Wsparcie rodzin zastępczych w procesie opiekuńczo-wychowawczym	72	87	78
Grupa wsparcia rodzin zastępczych	43	45	43
Monitorowanie, opieka i wsparcie pedagogiczne dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	122	126	158
Wywiady środowiskowe przeprowadzone przez zespół do spraw pieczy zastępczej	512	490	432
Oceny rodzin zastępczych pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości sprawowanej pracy	65	69	15
Opinie pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze (małżonkom lub osobom)	43	0	103
Opinie psychologiczne kandydatów na rodziny zastępcze (małżonkom lub osobom)	43	0	2
Opinie o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na zlecenie sądu	7	0	6
Informacja o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz opinie zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej	224	242	208
Opinie rodzin zastępczych do zawarcia umowy w sprawie pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej	10	1	2
Kontrola rodzin zastępczych zawodowych zakończonych protokołem pokontrolnym	10	9	10
Szkolenie rodzin zastępczych	11	53	18
Szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej programem „RODZINA”	43	0	0

IV. Adresaci programu:

1. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej.
2. Rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka.
3. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, kandydaci do prowadzenia rodzinnych domów dziecka oraz kandydaci do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.
4. Rodziny pomocowe sprawujące tymczasową opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców.
5. Osoby usamodzielniane.
6. Rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
7. Pracownicy placówek opiekuńczo-wychowawczych.

V. Realizatorzy programu:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kętrzynie Zarządzeniem Starosty Kętrzyńskiego Nr 51 z dnia 6 grudnia 2011r., zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. PCPR w Kętrzynie realizuje Program przy współpracy ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, sądami ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

VI. Cele programu:

Głównym celem realizacji Programu jest zbudowanie zintegrowanego systemu pieczy zastępczej ze szczególnym ukierunkowaniem na rodzinne formy pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe:

- ↳ rozwój rodzinnych form opieki zastępczej,

- ↺ wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu właściwej funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- ↺ wszechstronna pomoc usamodzielnianym wychowankom,
- ↺ tworzenie stosownie do potrzeb i możliwości powiatu rodzinnych domów dziecka,
- ↺ podniesienie standardu świadczonych usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- ↺ zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych w ramach limitu.

VII. Zadania programu:

1.	<u>Cel szczegółowy: rozwój rodzinnych form opieki zastępczej.</u>		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.1.	Promowanie i upowszechnianie idei rodzicielstwa zastępczego: → udział w zorganizowanych akcjach propagujących rodzicielstwo zastępcze, → upowszechnianie w lokalnych mediach roli i znaczenia rodzinnych form opieki zastępczej oraz rozpowszechnianie ulotek informacyjnych, plakatów, informatorów, gadżetów promocyjnych.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
1.2.	Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych, organizowanie szkoleń dla kandydatów, oraz realizacja procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego kandydatów na rodziców zastępczych.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
1.3.	Tworzenie niezawodowych rodzin zastępczych.	PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe

2.	<u>Cel szczegółowy: wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu właściwej funkcji opiekuńczo-wychowawczej.</u>		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
2.1.	Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Organizowanie zajęć terapeutycznych dla dzieci z pieczy zastępczej.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe

2.2.	Zapewnienie pomocy: → psychologicznej, → pedagogicznej, → prawnej i innej.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
2.3.	Zapewnienie pomocy i wsparcia w ramach grup wsparcia i rodzin pomocowych.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
2.4.	Organizowanie pomocy wolontariuszy.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. pieczy zastępczej	Zgodnie z potrzebami rodzin
2.5.	Prowadzenie terapii dla rodziców zastępczych, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. pieczy zastępczej	Zgodnie z potrzebami rodzin
2.6.	Zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.	Starosta i PCPR w Kętrzynie	Zgodnie z potrzebami rodzin
2.7.	Działania integrujące środowisko rodzin zastępczych: → organizowanie dnia rodzicielstwa zastępczego, → organizowanie spotkań/obozów tematycznych.	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe
2.8.	Wspieranie finansowe rodzin zastępczych.	PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe
2.9.	Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe

3.	Cel szczegółowy: wszechstronna pomoc w usamodzielnianym wychowankom.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
3.1.	Tworzenie i realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia.	PCPR w Kętrzynie - Zespół ds. pieczy zastępczej , usamodzielniani wychowankowie, opiekunowie programu usamodzielnienia	Zadanie ciągłe
3.2.	Poradnictwo specjalistyczne dla młodzieży usamodzielnianej: → psychologiczne, → pedagogiczne,	PCPR w Kętrzynie – Zespół ds. pieczy zastępczej	Zadanie ciągłe

	→ prawne, i inne. Aktywizacja zawodowa i społeczna usamodzielnianych wychowanków.		
3.3.	Wsparcie finansowe i rzeczowe usamodzielnianych wychowanków.	PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe
3.4.	Pozyskanie bazy lokalowej i utworzenie mieszkań chronionych usamodzielnianym wychowankom pozbawionym możliwości powrotu do miejsca zamieszkania.	Rada Powiatu i PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe

4.	Cel szczegółowy: tworzenie stosownie do potrzeb i możliwości powiatu rodzinnych domów dziecka.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
4.1.	Założenie/przekształcenie rodzin zastępczych zawodowych w rodzinne domy dziecka.	Starosta i PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe
4.2.	Zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi.	Starosta i PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe
4.3.	Finansowanie działalności rodzinnego domu dziecka.	PCPR w Kętrzynie	Zadanie ciągłe

5.	Cel szczegółowy: podniesienie standardu świadczonych usług w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
5.1.	Zapewnienie dzieciom z powiatu wychowania w placówkach opiekuńczo - wychowawczych zgodnie z wymaganymi standardami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	Rada Powiatu i Placówka opiekuńczo- wychowawcza w Reszlu	Zadanie ciągłe
5.2.	Stworzenie mieszkań usamodzielnień	Rada Powiatu i Placówka opiekuńczo- wychowawcza w Reszlu	Zadanie ciągłe
5.3.	Prowadzenie zajęć specjalistycznych z wychowankami celem budowania ich poczucia wartości i kształtowania postaw społecznych oraz umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.	Placówka opiekuńczo- wychowawcza w Reszlu	Zadanie ciągłe

6.	Cel szczegółowy: zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych w ramach limitu.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
6.1.	Zawarcie umów z rodzinami zastępczymi niezawodowymi i/lub kandydatami na rodziny zastępcze według ustalonego limitu zawodowych rodzin zastępczych	Starosta i PCPR w Kętrzynie	2012-2014 (do 9 umów)

VIII. Limit rodzin zastępczych zawodowych:

Limit rodzin zastępczych zawodowych został określony na podstawie danych uzyskanych z rozeznaczonych potrzeb i praktyki w zakresie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej oraz na podstawie możliwości finansowych powiatu:

Tabela 8. Limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2012-2014

	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Limit nowych rodzin zastępczych zawodowych	do 3	do 3	do 3

IX. Zakładane efekty z realizacji programu

1. Pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze.
2. Wzrost liczby rodzin zastępczych.
3. Utworzenie rodzinnych domów dziecka.
4. Wysoki standard opieki i wychowania w rodzinach zastępczych.
5. Zbudowanie dobrej atmosfery, pełnej akceptacji i społecznej przychylności dla idei rodzicielstwa zastępczego.
6. Wysoki standard świadczonych usług instytucjonalnej pieczy zastępczej.
7. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
8. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających zastępcze formy opieki.

X. Zasady finansowania Programu

Realizacja zadań określonych w harmonogramie uzależniona będzie od wielkości środków finansowych przewidzianych w budżecie powiatu. Działania ujęte w Programie, należące do zadań administracji rządowej zleconych powiatowi realizowane będą w zależności od zapewnienia środków z budżetu państwa. Ponadto powiat będzie występował o dofinansowanie realizacji zadań ze źródeł wspierających powyższe przedsięwzięcie.

XI. Monitoring Programu

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych zrealizowanych zadań Programu, w celu oceny czy Program osiąga założone cele. Dyrektor PCPR w Kętrzynie raz w roku będzie składał sprawozdanie Radzie Powiatu z efektów realizacji Programu.

XI. Uzasadnienie Programu

W dniu 1 stycznia 2011r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2011r., Nr 149, poz. 887 z późn. zm.). Zgodnie z art. 180 pkt 1 zobowiązuje powiat do opracowania i realizacji 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.

Opracował zespół Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kętrzynie pod kierunkiem Małgorzaty Andrzejewskiej – dyrektora

1. Alicja Meller – socjoterapeuta/pedagog
2. Dorota Siwicka – socjoterapeuta/pedagog

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu w Kętrzynie

Dariusz Popławski